

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerc» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

St. 22.

V Kranju, dne 10. decembra 1905.

II. letnik

Volilci občine Sv. Lenart v Slov. gor. — pozor!

Razporejen je proračun za leto 1906. Kakor je razvidno iz njega, namerava vladajoča klika zopet uprizoriti nov naskok na itak že zdaj popolnoma izžete žepe davkoplačevalcev. Pred vsem nekaj o poštenosti in točnosti slavnega občinskega urada.

Dne 22. listopada t. l. bil je naenkrat pribit na občinski deski razglas, da je na vpogled razporejen občinski proračun za prihodnje leto. Ta razglas nosil je dan 12. listopada, toraj je bil za celih 10 dni datiran naprej. Da je to resnica, prepričal se je eden naših zaupnikov, ki je videl, da je bilo črnilo, s kojim je bil izpolnjen razglas, še popolnoma sveže, — nadalje, da še istega dne, to je 22. listopada, ni bil proračun, ki je bil baje že skozi celih 10 dni razporejen, niti podpisan od župana. Iz tega je očitvidna lumparija, katero so hoteli uganjati z drugimi volilci ti slavni voditelji tam na rotožu.

Ker je po postavi občinski proračun volilcem samo na razpolago skozi 14 dni od dneva izložitve, ukradla je ta slavna klika ostalim volilcem celih 10 dni, reci deset dni za vložitev kakenga ugovora ter se nadejala, da bode mogoče še ostalih 4 dni smukniti mimo. To so se pa opekli! Da pa je imela ta gospoda dovolj povoda, biti tako nepošteno previdna, kaže proračun sam. Davkoplačevalci, poslušajte! Proračun za leto 1906 kaže 3280 kron dohodkov ter 7481 kron izdatkov, torej primanklaj celih 4201 krona, beri štiri tisoč dve sto in ena krona. To je več, kakor je to sploh nekdo pričakoval. 99% znašajo že zdaj občinske doklade, koliko bode še treba, da se še pokrije ostalih 4201 K, si lahko izračuni vsak sam. In zakaj ta primanklaj? Prvi, ki sedi pri molzni kravi, je seve župan. Njemu hočejo privoščiti celih 200 kron in to samo zato, da bode lahko zanaprej še s svojim krasno zarobljenim podpisom podpisoval vsako neumnost — mogoče spet kak ponesrečeni rekurz zoper volitve v okrajni zastop. Dela namreč nima župan prav nobenega. Zraven njega

je namreč mastno plačani g. tajnik z letnim plačilom 600 kron. Celo delo, katero bi sicer pri poštenem vodstvu opravljal lahko župan sam, se plača pri nas z lepim zneskom 600 kron. Prihodnji predstojnik je g. dr. Beneš. Ta gospod vleče za svoje delo pri Sv. Lenartu od občine same celih 400 kron, beri štiri sto kron. Dr. Tiplič, ki je najmanje tako dober zdravnik, kot pa omenjeni gospod, dobi za 9 občin skupaj znesek 360 kron in temu gosp. (dr. Benešu) izplačuje naša občina pri tem slabem denarnem stanju celih 400 kron, — po nepotrebnem. Tudi brez tega plačila ne bi pogrešali pri nas drugega zdravnika. Liki velikemu mestu ima naš mali in siromašni trgč še dalnje funkcionarje. Tu je en stražnik, kateri samo straži, če je vse pri miru in ki celi zimski čas samo kolini od hiše do hiše in ta dobi okroglih 520 kron. Njegov prednik, dobro penzionirani žandar, dobi tudi od naše občine penzije 503 krone. Poslušajte naprej! Za vzdrževanje živinskega tržišča — (kaj neki?) — zahtevajo — 600 kron; za občinske ceste — (katere?) — celih 1200 kron; za luč in razsvetljavo nič manje kot 200 kron; za poplačanje obresti občinskega dolga 1200 kron in tako naprej.

In vprašamo, je li to potrebno? Mora imeti berač vsaki dan pečenko, če nima denarja? Mora imeti taka ubožna občina kot je naša, tak aparat kot veliko mesto, če pa nima za to denarja?! In to gre zdaj vsako leto naprej. Seveda Sedminek, Beneš e tutti quanti, ti ne čutijo teh doklad, ker zaradi njih ja plačujemo. Oni itak vlečejo. Zato pa tako mirno glasujejo za poviksanje. A kako temu odpomoči? Prej ne bode bolje, dokler se ti izvestni gospodje ne spode proč od one skleda, iz koje tako globoko zajemajo.

Dopisi.

Iz marenberskega okraja. V zloglasnem nemskutarskem trgu Marnberg biva med drugimi neko človeče, katero sliši na ime Germuth, sicer slovenskega rodu, toda sedaj veliki Nemec. V najnovejšem času se peča

Slovenci! Zahtevajte v vseh gostilnah „Slov. Štajerca“!

Takih gostiln, kjer „Slovenskega Štajerca“ ni na razpolago, se ogibajte!

tudi z lesno trgovino, in s prav sladkim obrazom in jezikom se dobrika slovenskemu kmetu, da dobi od njega les. Marsikateremu kmetu prede hudo, če pride v njegove kremplje; tako je na primer pri takšni kupčiji izgubil kmet Krkot iz Št. Primoža nad Muto celo 1000 K!! Torej varuj se, dragi kmet, če ti je mar za les in polni žep; kajti dosti je še takih ljudi v Marnbergu, in vsi ti »burgarji« imajo prav nenasitno žrelo. Letajo tudi za kmeti, kateri imajo še lep gozd, da bi mu ceno odkupili posestvo in potem nagnali kmeta od svoje domačije; na primer Šlatanaha od Sv. Antona na Pohorju so celo opijanili ter mu obljubili vse mogoče in nemogoče, samo zato, da bi lažje prišli prav poceni do njegovega imetja. Toda tudi tako »pošteno« prizadevanje jim ni pomagalo, kajti kmet Šlatanah se je še obrnil o pravem času na pristne slovenske ljudi za nasvet. Dosti lepih reči bi se lahko zapisali od teh ničvrednih marnberskih »poštenjakov«, toda za danes samo to. Slovenskim kmetom v marnberskem okraju pa svetujemo: »Ne dajte se preslepiti od teh nemčurskih »purgarjev« ne pri kupčiji in ne pri volitvah, boljše je, če se jih izogibate; kupujte rajše pri narodnem trgovcu Kotzbeku in zahajajte v Brudermanovo gostilno; če pa potrebujete kakšen nasvet, hodite k poštenim slovenskim možem, saj jih je dosti v našem okraju.

Iz ptujskega okraja. (Prepirljivost našega ljudstva.) Po lepih Halozah slišijo najlepša posestva tujcem. Koliko posestev je pokupil stari Leskošek, Fridnik, Savnic, Ferš, Kartin, Kaiser in dr.! Iz prejšnjih lastnikov so postali viničarji, dninarji. Mnogo se je zgodilo krivice; visoke obresti in »dobrota« je mnogo posestnikov zadavila. Mnogi pa so prišli ob premoženje vsled neumnih, nepotrebnih pravnih, slabega gospodarstva in pijančevanja. Pijančevanje je še vedno preveč razširjeno; nesrečen šnops mori ljudstvo, ubija posestva. Po vseh župnijah bi se morali nasprotniki te grozne kuge organizirati. Vsakokrat pa, kadar podeli c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuju novo koncesijo za prodajo in točenje žganja, bi morale občine odločno protestirati. Pa o tem drugokrat več. Danes hočem poročati, kar sem doživel pri c. kr. okrajni kazenski sodnji v Ptuj. Pred to sodnijo je dan za dnevom polno ljudi. Zdi se mi, da nikomur ni žal za čas, katerega izgubi s to potjo, da ljudem ni žal za denar, katerega zapravijo, kadar imajo v Ptuj pri kazenski sodnji opraviti. In kaj sliši človek, ako posluša razprave? Take bedarije se premlevajo, da bi se morala tožnik in toženec sramovati. Navadno se toži in razpravlja zaradi razžaljenja časti. Navadno ima vsaka stranka svojega zastopnika. Cela kopica priči se zbere in zasliši. In kaj je konec take obširne razprave? Ker se od vseh strani strankam svetuje, prigovarja, da se naj pobotajo in plačajo stroške, se brez sodbe pobotajo ter plačajo vsak svoje stroške. Ali ni škoda za stroške? Ali bi se ti ljudje ne mogli doma med seboj ali pri županu brez tožbe in brez vseh stroškov poravnati? Ali ni to grozno neumna prepirljivost, ki stane toliko denarja? Tisti, ki imajo od nje profit, pa se smejejo, da je naše slovensko ljudstvo še tako zabito. Če se ljudje sprejo in skregajo, naj bi to prespali, drug drugemu prizanesli in več tisoč kron bi si ohranili, katere se leto za letom

zapravi iz strasti, sovraštva, iz gole prepirljivosti! Svarimo naše ljudi, podučujemo jih!

Iz šentlenarskega okraja. Ker je zadnjič neki vrli dopisovalec iz Sv. Jurja v Sl. Gor. tako tobro označil obnašanje nekaterih nemškutarjev iz Partina ob času volitev v okrajni zastop, bom pa jaz nadaljeval. Za danes imam samo dva na »muhi«. —

Prvo tako človeče bi bil neki »Fricov Papstl« — pardon narobe: Papstov Fricl, komis pri S. Lenartu. Ta Fricl je »lep« mož, — on si vsaj domisluje, da je lep. Pa tudi navaden komis on ni. Na njegovih vizitnicah stoji namreč popolnoma moderni naslov: »Fritz Papst, komercieller Dinling der Specerei - Manipulation.« — Kako lepo je znal lepi Fricl na dan volitve slovenski govoriti! Mimogredé omenim, so mu plačali trojiški in lenarški nemčurji ceho za celo noč v ta namen, da bode drugi dan za nje agitiral. Obilen zavžitek alkohola mu je hojo sicer precej omamil, pač pa za to jezik razvezal. Vsled ponočnega pijančevanja je imel Fricl na dan volitve strašno rudeče oči. Možje, veleposestniki, ki so prišli na volišče, so tudi to očesno bolezen zapazili, ter so ga pomilovali rekoč: »No-no, Fricl, pa te oči bolijo, ker imaš tako rudeče.« Pa lepi Fricl se za to ni zmenil, ampak je šel z omamljivimi koraki k vsakemu, ter ga je s prijazno smehljajočim glasom pozdravil: »Dobro jutro, ljubi očka! No, no, danes pa bode te z nami. Pojdite, pojdite z menoj k gospodu Sarnitzu na en gulaš. Tam bode te našli svoje pajdaše. Ne dajte se od dohtarjev in farjev pregovoriti. Mi kmetje, mi držimo skupaj.« — In če se dotični kmet, — kar je bil navadno slučaj, — ni veliko oziral na Fricl-ovo »milodoneče« vabilo, po tem mu je Fricl obrnil svoj hrbet in dejal svojemu speciju, Schütz-u: »Is a so a windišer Trottl.« —

In če Vi, gospod urednik, mislite, da je »lepi« Fricl neumen, potem pa se grozno motite. Jaz Vam bom dokazal, da je Papstov Fricl prav zvita bučica. Gospod urednik, morate namreč vedeti, da je lansko leto Papstov Fricl snubil pri trojiškem očku Golobu mlado golobico. Očka Golob so mu baje tudi obljubili svojo golobico, ker takrat še Fricl ni bil »komercieller Dinling«, ampak »kaufman.« Ker pa je hudomušna sodnijska oblast že za nekoliko mesecev prilepila svoj pečat na duri njegove grajzlarije, njegovega brata pa zavoljo konkurza zaprla, pa očka Golob, ki so veliki špekulant — nankrat nič več niso hoteli vedeli o lepem Fricl-u. In odisel je Fricl v Ptuj. Pravi se, da se je mislil pri Orniku učiti pekarije. Zastonj je bil ves jok in stok mlade golobice, katera je baje zdibovala: »Ah die Welt ist gross und der Papst ist weit!« — Mlada golobica pa je precej pozabila na lepega Fricla in prav je imela; takšnih še vedno lahko dobi pet na vsaki prst. Lepi Fricl se je vrnil nazaj k Sv. Lenartu. In sedaj ob času volitev okrajnega zastopa je njegova zvita bučica sledeče kunšno pogruntala: Očka Golob pri Sv. Trojici bi kaj radi postali »becirksobman«. Jaz bom za njih agitiral in če se posreči, da pride okrajni zastop v nemškutarske roke in bodo očka Golob izvoljeni za obmana, potem je še mogoče, da dobim kot darilo za svoj trud mlado golobico in očka Golob mi še kupijo »kaufmanijo«! —

Zdaj pa recite, gospod urednik, ali ni Papstov Friel zbita glavica? Pa nerodni kmetje — veleposestniki so bili tako nehvaležni ter niso sprevideli, da je, — če hoče Papstov Friel dobiti mlado golobico, potrebno, da pride okrajni zastop v nemškutarske roke in da zavoljo tega mora biti trojiški očka Golob zvoljen za obmana. Oh ti nehvaležni svet!

In zdaj lepi Fric premisli, kak poduk sledi iz tega za tebe? Bodi drugikrat pameten, ne čohaj se, kjer te ne srbi. Ostani ob takih prilikah v štacuni pri svojem «lakti», ti nisi oseba, katera bi določevala gledé usode okrajnih zastopov! —

Zdaj pa pride še drugo revče na vrsto. To je neki Repa, «tačas» veleposestnik v Sp. Porčiču. Noben volilec ni na volišču tako krillil z rokami, ni tako napejnal svojih krofov kakor Repa. Pa to je bilo zadnjikrat. Pri prihodnjih volitvah se ne bomo več videli. Kakor se sliši, bo te davčna oblast pri Repi z ozirom za njegovo «varčeno in uzorno» — gospodarstvo, sklenila, naj se mu dača zniža, da ne bode več plačeval, kakor boljši želar. Repa iz previdnosti nima svoje kase doma, ampak pri kmetu Diematu v Sp. Žerjavcih. Pazite, pazite Repa, da vam Diemat svojega prijateljstva ne odpove, potem se vam bode precej hudo godilo. Vi me zastopite — kajne? Dolgovi naju tlačijo. Smejal sem se, ko so mi drugi dan ljudje pripovedovali, kako si je Repa zvečer od volišča domov gredoč žalostnim glasom pel: «Joj, joj, joj, — Repa in fajžol!» —

Repa, repa, drugikrat bolje «pamet nucajte pa gvant sparaite»! Šparanje nama je zelo potrebno! Anovčan.

Iz Zavrča. Ob odhodu našega učitelja Jos. Troha si ne morem drugače, da Vam g. urednik, zopet malo opišem delovanje tukaj nestrpnega in nemškutarskega nadučitelja. Ni ga človeka v celej fari, ki bi maral tega človeka. To najbolj kažejo prošnje tukajšnjih občin in prebivalstva za njegovo odstranitev. Njegovo glayno delo je ovaduštvo. Ko je v tekočem letu g. učitelj Jos. Troha pobiral milodare in s temi nakupil knjige ubogim učencem, ga je ta modrijan ovadil c. kr. okr. glavarstvu, čes da je to prepovedano! Gospodje pri c. okr. glavarstvu, ki malo več razumejo, kakor Križ, so se spraševali, je-li ta človek pri zdravej pameti?

Bralci «Slovenskega Štajerca» še gotovo niso pozabili, kako sramotno je moral o priliki lanskih jesenskih občinskih volitev marširati z volišča.

Da bi se zato maščeval, ovadil je pred nekaterimi meseci našega narodnega predstojnika, da je poneveril od njega plačanih osem kron, čeravno dobre ve, da je župan imovit posestnik. Ali Križu na jezo je revizor dež. odbora vse v najlepšem redu našel. Na zahtevo revizorja se je stavil predlog, da se izreče g. županu zupanje in zahvala za izborna vodstvo občinskih računov in se morajo ovaduhi najostreje kaznovati. Ta predlog je bil z navdušenjem sprejet!

Ali se niste tresli, ko ste zvedeli ta sklep! Orožniški postajevodja Jož. Horvat, ki je vas in pa Verija poslušal, je že prejel svojo kazen in odmarširal iz Zavrča — zdaj pa pridete vi na vrsto! Tudi Veri ne bode prazen odšel — čeravno misli, da nič ne vemo, kaj je delal pri tej aferi.

Zdaj pa bodele zopet rekli g. Križ, da vas črtimo in preganjamo. Da! da! Črtimo vas vsi, ker zasramujete naš slovenski narod, ker obrekujete slovenskega predsednika z izmišljenimi hudodelstvi in sicer iz samega nemškutarskega sovraštva, ker se celo pred šolsko mladino demonstrirate proti veroučiteljem.

Vprašamo tem potem naše g. poslance in šolske oblasti: Ali je mogoče v sedanjem času uspešno vzgojevati mladino, če živi šolski vodja z vsem prebivalstvom in uradi v sovraštvu? Kakšno moralno podlago bode imela mladina, kojo podučuje tak učitelj? Ali šolska oblast še nima zadosti uzrokov, da bi proti temu človeku kazensko nastopala?

Mi zahtevamo učitelja, ki bo upošteval naše težnje — ne pa mladini ubijal v glavo tuji nemški jezik. Če hočete g. Križ le nemško uradovati in le o blaženi nemščini filozofirati — tedaj se spravite na Prusko — pri nas ne potrebujemo renegatov.

Upajmo, da nam bode šolska oblast dala zadoščenja za storjeno krivico in odstranila nam vsem nepriljubljenega Križa. Če bodo v tistem momentu psi tulili ali pa se podrl Zavrčki «turn», vam bodem. g. urednik, poročal. Do tedaj pa z Bogom! «Bahukač.» —

* * *

Obenem smo prejeli še dopis iz Zavrča, ki se glasi: «Odbod g. učitelja Troha.» Vsed večkratnih lastnih prošenj nam je šolska oblast odvzela najboljšo učiteljsko moč, g. učitelja Jos. Troha, ki si je po osemletnem trudapolnem in plodonosnem delovanju pridobil srca vseh prebivalcev tukajšnjega kraja in okolice. Deloval je tudi kot učitelj-pomolog in v tej stroki pokazal svojo spretnost in sposobnost, v čemur bi bil lahko marsikom v zgled. Skrbel je v prvi vrsti za blagor občanov; bil je pravi prijatelj kmetijskega stanu, v narodnem oziru pa se je ravnal po geslu: Ne le, kar velevali mu stan, kar more — to mož je storiti dolžan. Baš radi tega je bil obče dobro znanemu nadučitelju trn v peti, kojega moža značaj je že «Domovina» pred nekaterimi leti jedernato «okinčala», kar je sloveči mož v svoje lastno začudenje vtaknil tiho v svoj itak že poln žep. — Vsi občani pa smo ga spoštovali in ljubili kakor svojega brata. To je pokazala odhodnica, katero smo priredili njegovi ožji prijatelji. Vsak navzoči slavil je delovanje odhajajočega v krasnih besedah. Solze so zalesketale v očeh, ko se je zaorila pesen: «Srečno! Srečno! Prijatli ostanite.» —

Tolažila nas je zavest, da se naš blagi prijatelj — srce in duša tukajšnje družbe — ne preseli daleč od nas, da se bomo kmalu in večkrat lahko videli sosebno so nas ganile njegove besede pri slovesu: «— ostanite zdravi, spominjajte se kajname, saj na vas bo tudi v daljavi moje mislilo srce». Občinstvu sv. Benedikta pa čestitamo na pridobitvi tako vrlega narodnjaka in spretnega učitelja.

«Ferdi.»

Gorjane pri Podsredi. Vse na svetu ima konec! To bo veljalo tudi za letošnjo čmerno, neprijazno jesen. Ne dežuje prav. lepo ni prav, vreme je tako nezanesljivo kakor marsikateri naši ljudje. Ne upajo si prav pokazati slovenske boje (barve), pa tudi očitno v nemškutarski tabor ne upajo prestopiti. Vse, kar je polovi-

čarsko, nam je zoprno! Bodimo toraj odločni, celi možje, postavimo se brez strahu na ono stran, na katero nas je Stvarnik že po rojstvu postavil, na slovensko stran . . .! Da se tudi pri nas nahaja precej tacihi ljudi, je samoobsebi umevno in zato ne bom pisal o tem dalje. Pač pa hočem zopet v kratkih potezah naslikati one potezice, ki si tolažijo vest s prisegami: «Ich werde den Slovenen schon zeigen!» etc. — Prvi in povsod na pozorišču je znani «her-gasput» Kenejev Tonča po domače: «Köne», o katerem so cenj. čitatelji že mnogo brali in o katerem bodo žalihože morali preveč slišati! Ta mož (??), ki je vso svojo modrost zajel iz ptujskega «Štajerca», katerega si je izposojeval lansko leto pri istotako razupitem dninarju, «ober-junaku» in «todten-pišaverju» Zockatu Franc Dolarju, kateri je naročen na ta list. Fej! Ta mož (Tonča), ki se po svoji šolski izobrazbi prav nič ne razločuje od najzadnejšega pastirčka, ki zna komaj svoje ime zapisati, ter pozna v pratiki le sv. Antona, ki bere tako počasi, kakor šolski novinec v I. oddelku, ta mož hoče postati sedaj najstrastnejši agitator za «napredno» «Št—erčevo» stranko in je bil že tudi trdno uverjen, da bo igral v najkrajšem času ulogo župana čez Gorjane. Pa varal si se, dragi «her-gasput» Tonča! Naši vrli spoštovanja vredni kmetje so ti pri obč. volitvah pokazali (Deo gratias!), da «Štajer-junci» še ne bodo gospodarili (regirali) čez Gorjane, da ne bodo gospodarili z obč. imetjem ljudje, ki še doma ne morejo urediti svojih gospodarskih poslov, katerim preti vsak trenutek poraz. Njegova želja in nada, da bo postal, kakor se sam hvalisa: «Pe pa bovm pe čez tli lete jes pe richter» bo ostala seveda še tudi čez «tli lete» pobožna želja, kajti vpliv njegov ne sega več nego v domači hiši, no, še tamkaj zapoveduje — sitno krilo (Ančka). Mi ne smemo gojiti in tudi ne moremo do tega človeka, kakor zaničevanje, mržnjo, ker govoril bi rad povsod, a zastopi pa ne dosti ali nič in predstavlja vseskozi, bodisi v družabnem političnem ali gospodarskem polju, eno največjih duševnih rev, s katero se hočejo (čujte!) naši «Štajer-junci» tolikanj ponašati. — In da bodo cenj. čitatelji bolje spoznali Tončata, ki menda misli, da bosta on in Zocko dobila zlato medaljo iz svinskih ščetin od «Št—erčevega» botra Orniga, ker tako zagovarjata ono «krastavico», hočem spet povedati resnično sličico iz življenja tega «naprednjaka» (beri «naprejbedaka»).

Toraj evo njegovo hudobno srce! Kakor znano, so se v tem letu brali v tem listu že večkrat dopisi iz Gorjan pri Podsredi, v katerih se je kljulo po prstih tukajšnjih častilcih krot, ki so pa našega Tončata seveda živo v meso zadeli. Hotel je toraj pisca onih poročil na vsak način dognati, katerega bi potem djal pod nož našim sodiščem, ki bi mu naj potegnili kožo čez glavo. Kako da se mu je pri iskanju dopisnika godilo in kako se je pri tem blamiral, ne bodem pisal, pač pa hočem danes povedati, kako se je hotel maščevati nad slov. mladeničem gospodom Josip Planincem, katerega je on po nedolžnem sumničil za dopisnika. Hotel ga je že v majniku pri «štrafadjunkt» v Kozjem tožiti, a ker o njem ni nič kaj kaznjivega vedel, je vso reč nekaj časa pri miru pustil. A, glej, na srečo hudiča je padel

njegov sinček Avguštin na kamen ter si pri tem razbil svojo glavico. In čujte, kaj si izmislil modra Tončatova glava. Hitro je smuknil v lepšo obleko in čez pol ure jo je brisal proti Kozjemu, kjer je «ancegal» orožnikom, da je gospod Josip Planinc vrgel kamen v njegovega sinčka. A pri vsem tem je le doživel grozno blamažo, kajti poštenega mladeniča ni mogel spraviti v zapore c. kr. sodnije v Kozjem, kar je bila njegova goreča želja. — Prelepo bi bilo seveda tudi, če bi vedeli natančno, kako je razmesaril on, kot takozvani «love» s puško na rami, neko vrano in še bolj zanimivo bi bilo in značilno je, kar je pokopal v «Pavlinovi grabi» pod slivovem dračjem. Da mu sedaj precej slabo prede, kaže nam to, da je dobil pečenko na isti način, kakor Hasl v Framu (glej dopis iz Framu v št. 18. našega lista). O tem ne bom dalje pisal, pač mu pa h kurji pečenki želim dober tek! «Bog žegnaj! Heil kurja smrt!» — Kaj ne, Tonča, mi vse vemo; še celo to zdaj vemo, da ste mogli v minulem tednu z vozom domov svojo ženo Ančko peljati iz Podsrede od g. Skerbeca, gostilničarja v Podsredi. — Toraj en čin sramotnejši od drugega, jedna blamaža za drugo in takšni ljudje hočejo biti potem «rihtarji» in naši vzgledi. — Tonča! Iz prijateljskega srca ti svetujem: «politiko v stran, pa plug in sekiro v dlan!» —

Naznamim pa cenj. bralcem, da bom v kratkem vsem Tončatu podobnem poturicam poddržal «špegu», da se bodo v njem malo ogledali. —

Spodnještajerske novice.

Prvi vinski sejem v ptujskem okraju bode pri Sv. Barbari v Halozah v četrtek 14. decembra t. l. Zeleti je, da pride mnogo kupcev iz savinjske doline, šostanjskega, slovenjegraškega in drugih okrajev, ki so dozdaj vino kupovali le od židovskih barantačev.

Ptujski Nemci in nemčurji ne marajo Slovencev. Ko se je svoje dni od države dovolila prva podpora za obnovo vinogradov, so velik del tega denarja pobrali s pomočjo župana Orniga premožni in bogati Ptujčani. Tako je dobil Blanke 600 K, Alma Filaferro 600 K, Jos. Fürst 1000 K, Kasper Karl 600 K, Krajnc Just. 800 K, Josip Kasimir 600 K, Kofler 600 K, Neuscher 700 K, Osterberger 600 K, J. Seudte 700 K, Strohmayer 600 K, Karl Scheibl 800 K, Tamm 700 K, Ant. Tabernigg 600 K, Vogel 700 K, Fr. Čeh 700 K, Wesely 600 K i. t. d. Kateri Haložan pa ima toliko premoženja kakor n. pr. mestni odbornik in trgovec Blanke — Ornigov svak, trgovec Kasper in Kasimir, sodar Seudte, vrvar Strohmayer, trgovec Vogel i. t. d.? Koliko Haložanov odvaga eden teh podpisancev? Budalo «Štajerc» je tudi to krivico zagovarjal, ker vse zagovarja, kar se mu plača, ali kar Ornig in drugi naročijo. Ko je pred leti g. Petersič začel novo trgovino v Rajherjevi hiši, sta svaka Blanke in Ornig kar norela. Slovenec v Ptuj ne sme imeti trgovine, posebno brez dovoljenja Ornigovega ne. Segli so po Rajherju, da naj Petersiča odslovi. Na vse moč načine so pritiskali na Rajherja. Ker se ta kot mož ni upognil, ker ni hotel dane besede prelomiti, kakor je to pri nemčurskih Ptujčanih običajno, namazali so mu

hišo ponoči s človeškim blatom. Ta kanibalska surovost ptujske pakaže pa je vendar Rajherja tako razkačila, da je sklenil hišo prodati. Kupec se je hitro našel, bil je to W. Blanke. Stražil, Ornig, Blanke, ti edini smejo v Ptuj hiše in v okolici posestva kupovati, vsi drugi so izključeni. Blanke je dal Petersiču slovo, ta je moral pod drugo streho. To imate, slovenske sleve, izgled, kako brezobzirno, kako nasilno postopa ptujski nemškutar in Nemec proti Slovencu. Mesarija in krčma Petovar je prenehala. To posestvo vzela je mestna občina, ker je bilo za »privilegirano zlahto« gotovo predrago. Kaj hoče mesto iz posestva napraviti, se ne ve. Mesto je dalo posestvo v najem mesarju Vajsenstajnu. Ta bode imel tudi krčmo. Tudi pri tej priliki je župan Ornig pokazal svoje sovraštvo nasproti Slovencem. Stavil je namreč Vajsenstajnu pogoji, da ne sme nikoli dati ali prepustiti prostorov za kako slovensko veselico. To je vendar nesramnost, da si je težko večje misliti. Dolžnost vsakega zavednega in značajnega Slovenca pa bodi, ogibati se Vajsenstajnovih krčme in mesarije, pa tudi Ornigove pekarije in prodajalne.

Nekaj o sadu nemških šol. V zadnjih letih se je veliko slovenskih delavcev podalo na tuje, kakor v Bruck, posebno pa na Prusko. Celo veliko posestnikov je dalo v najem svoje posestvo, sami pa so šli na tuje dela in »sreče« iskati. Slabi nasledki tega preseljevanja se čimdalje bolj kažejo. Prvi izseljenci so se res hvalili z dobrim zaslužkom, zdaj pa, ko jih je že preveliko, se jim slabo godi. Veliko se jih je že vrnilo nazaj. Posebno otroci so pri tem škodo trpeli. Nekateri so celo pozabili svoj materni jezik; drugi ga še malo lomijo. Res škoda je za otroka, ki mora hoditi v nemške učilnice skoraj brez koristi. V teh nemških šolah se ne nauči ne slovenski, ne nemški, še manje pa kaj drugega. Le to korist imajo stariši, da otrok, ki ide neskvarjen v šolo, izstopi popolnoma pokvarjen, zna preklinjati, ne zna pa ubogati. O lepem vedenju še sploh ni govoriti. Koliko časa preteče, preden se otroci priučijo tujega jezika. In zdaj so prišli nekateri nazaj — pa ne znajo nemški, še manj pa slovenski. Lansko leto je prišlo v našo ljudsko šolo v Podsredi tri do pet takih otrok. In o enem teh hočem danes nekaj povedati. V rokah imam »Aufgabenheft« enega učenca ljudske šole v Podsredi, ki je svoj čas zahajal v neko višjo šolo na Pruskem. Zvezek je spisan v šolskem letu 1904-5 v ljudski šoli v Podsredi, v katerem je 23 nalog in sicer 12 slovenskih, 11 pa nemških. Da pa boste cenj. bralci bolj prepričani o resničnosti mojih besed, podajem Vam tukaj vsebino ene najlažje in najkrajše šolske nemške naloge iz tega zvezka. Evo:

«2. Aufgabe. Beantwortet folgende Fragen: Was befandete sich gewöhnlich beim Hause? Womit ist es umgeben? In was ist der Garten geteilt? Was befindet sich zwischen den Beeten? Was wächst auf den Beeten? Ausführung. Beim Hause befindet sich gewöhnlich der Garten. Er ist mit zaunen umgeben? Der Garten ist in bete geteilt. Zwischen Bettet befindet sich Wege. Auf dem Beete wachsen Baume, Staucher, Plumen und Gras. Hörberg, den 3. November 1904. Form: Inhalt.»

Kajne, res krasna pisava za učenca, ki je obiskoval višjo nemško šolo v »Deutschland«, in še koliko takšnih in še slabših nalog je v tem zvezku. Takšna je toraj nemška naloga; kakšne pa so slovenske, ne govorim!!! To je sad nemške šole, katere ptujski »Štajerc« tolikanj hvali in priporoča! Dalje je v tem zvezku vse polno pack in tako »lepo« pisano, da se komaj z težavo bere. — Stariši! govorite s svojimi ljubimi otroci v millem slov. jeziku tudi na tujem. Pametno je, da ste naročeni na kak dober slov. list na primer: »Slov. Štajerc« ali »Domovino«, ki v Celju izhaja. — Kdor svoj materni jezik zayrže, je podoben pijancu, ki zlato v prah tepta in ne ve, kakšno škodo si dela. Slovenski stariši, ki slovensko znajo, pa svojih otrok ne učijo slovenskega jezika, so nehvaležni hišniki, ki svojim otrokom drago domačo reč zapravijo. Podobni so taki očetje in matere slabim gospodarjem, ki svoje očetno gospodarstvo prodajo in drugo kupujejo, dokler na beraško palico ne pridejo. Kar je oče dobrega sprejel od svojih starih, mora sinu zapustiti, in kar se je mati od svoje matere hvalevrednega naučila, bo tudi svoje hčeri zapustila. Materni jezik je dragocna dedščina, ki smo jo od svojih starišev dobili, dolžni smo jo skrbno ohraniti, olepšati in svojim mlajšim zapustiti.

Drugi jezikov ni treba zaničevati, Kdor ima priložnost, naj se jih le uči. Pa če se kdo nauči nemškega jezika, ne sme zaničevati svoj rodni jezik. Mnogi stariši pošiljajo svoje otroke na Nemško v službo, kjer pogostoma nedolžnost in poštenost zgubijo, svoje stariše pozneje po nemškem preklinjajo, oni se pa po slovenskih — jokajo. Drugikrat navedem nekaj vzgledov.

O ljubi, lepi in pošteni slovenski jezik, s katerim smo prvič svojo ljubeznjivo »mamo« in dobrega »ateja« klicali? Obranimo ga kot najdražji spomin svojih starišev, potegujmo se za njegovo čast in lepoto, ostanimo mu zvesti do zadnje ure, kakor je naša prva beseda slovenska bila, tako naj bo tudi zadnja slovenska. Amen.

Vinski sejem. Od Sv. Barbare v Halozah se nam poroča: Na vabilo obč. predstojnika Antona Korenjaka se je 27. m. m. zbralo čez 40 vinogradnikov iz zaverčke in barbarske župnije, in sklenili so enoglasno prirediti vinski sejem, kateri se bode vršil v četrtek 14. grudna t. l. tukaj pri Sv. Barbari. Da se store vse potrebne priprave, se je izvolil komite 14 mož. Na dan sejma bodo omenjeni tudi preskrbeli vsakemu kupcu brezplačen voz z eno uro oddaljene železniške postaje Možganjci in tudi nazaj, ako bodo le svoj prihod prej naznanili tukajšnjemu obč. uradu. Obiskovalci sejma ne bodo torej imeli ta dan nobenih stroškov razven istih na železnici, če že potom na sejmu kaj kupijo ali ne. Še več! V prostorni dvorani bodo imeli posestniki svoje blago razstavljeno in na vsaki steklenici bode napisana množina, cena in označen bode tudi vrh, od koder bo dotično vino. In če bi kupcu ne ugajalo iti samemu pečatit, oziroma pretakat kupljenega vina, bode mu to tudi preskrbel komite. Če vpoštevamo te ugodnosti in naposled tudi to, da je zrastle letos tukaj izvrstna kapljica, da bodo cene nizke in da bode gotovo čez 100 vinogradnikov ponujalo do 3000 hl in več pristnega in okusnega vina — pokvarjen in drugače slab pridelek

bode od sejma izključen —, se je nađejati mnogobrojne udeležbe. Sejem pa bode ugajal takn producentom, ker bodo hitreje spečali svoje blago, kakor tudi kupcem, ker bodo imeli ti brez posebnih stroškov mnogo različnega, a zjamčeno pristnega vina na razpolago.

Osmešili so se. (Še nekaj od volitve v okrajni zastop pri sv. Lenartu.) Strašno je seveda pekla naše uboge nemčurje gromozenska blamaža, a še niso izgubili nade. Napravimo rekurz, so rekli — in še enkrat bomo volili. Ja in kdo pa bode delal! Seveda najbolj kunštni in ki ima največ časa naš ljubi Benešek. Ja in kako ga je lepo napravil! Kar solze radosti so se vsem cedile, ko so brali lepe njegove besede — vse pametno skoz in skoz preštudirano, fajn od glave do nog. Pa še nekaj je manjkalo. Trije prav brihtni morajo to podpirati. Kdo bi bil v to prej poklican kot naš «purgermaster»? Seve on, ki ima itak pri gosposki dosti opraviti, to bo vleklo. In drugi? To mora biti Sarnic! Lisjak si je mislil — če bi bila spet volitev, bi spet Trojičani plačali par korit golaža. Ta je še najboljše vedel, zakaj podpiše. In tretji? Slavni žagmešter Keser. Rekurs je bil «fertig». Slovenci premagani. A prišlo je drugače. Razpisana je bila naenkrat seja pa volitev načelnika in odbora. Tu se pa postavi po robu gospod «purgermaster» ter reče mogočno «mi smo ja rekurz vložili». «Ja», so mu rekli gospod komisar, «je že res, samo na nepravem mestu, rekurz spada pred okrajni zastop in ne na glavarstvo, zdaj pa je prepozno.» In veliki krohot je šel po dvorani. Hinko, Hinko, ne delaj rekurzov, če tega ne razumeš. —

Št. Peter pri Mariboru. Dva Neuwirthova, Schauerlov in Ribčev fant so napadli v nedeljo, dne 26. nov. viničarja Knupleža in njegova sinova Janeza in Jožefa. Z nožem so jih tako spehali, da so morali vse tri Knupleževe prepeljati v mariborsko bolnišnico. Posebno oče ima nevarne rane. Imenovani štirje napadalci so že zaprti. Govori se, da jih je bilo še več pri napadu.

Utopljenka. Pri brežiškem brodu so potegnili iz Save truplo neke jako razvite ženske, ki je bila gotovo delj časa v vodi, ker manjka las, sploh mesenih delov obličja, rok in nog. Truplo je bilo prepasano z usnjenim pasom in so ga pokopali v Brežicah, ne da bi se zvedelo, kdo da je bila nesrečnica.

Železnica iz Grobelnega v Rogatec je morala 27. m. m. prenehati s prometom, ker se je na Halerjevem bregu (med Grobelnim in Šmarjem) pod železnico zemlja udrla. Halerjev breg je že ob gradbi železnice delal težave. Začasno so promet vzdržavali tako, da so potniki na Halerjevem bregu peš šli do vlaka, ki je z nasprotni strani prihajal.

Iz Ptujja. Novi okr. šolski svet se je že konstituiral. Razun zastopnikov učiteljstva in svečeništva sede v njem sami Ptujčani kakor dr. Fichtenau, Hutter, Ornig, Strasschill in Stendte. Ni pa še gotovo, če bode ta okr. šol. svet dolgo na krmilu, ker bodo najbrž kmalu nove volitve in je upati, da bo zmaga takrat na naši strani.

Iz Rajhenburga. Dne 30. m. m. zjutraj je umrl tukajšnji obče priljubljeni g. nadučitelj Ivan Matko, kateri je deloval 33 let na tukajšnji šoli. — Isti dan ob štirih zjutraj je bil tu zopet močan, par sekund trajajoč potresni sunek.

V Slaptincih ob Ščavnici se je obesil 70letni prežitkar Franc Stranjsak. Zmešala se mu je pamet.

Umrla je v Sv. Marku pri Ptujju soproga prejšnjega nadučitelja gospa Možinova.

Radi mnogih požigov so v Mali Nedelji aretirali orožniki posestnika Antona Majcena.

Poziv našim cenj. naročnikom! Ker se je približalo zopet novo leto, stopil bode naš list v tretje leto svojega delovanja. Komur izmed naših cenj. naročnikov, ki nam dolgujejo še naročnino, je kaj mar za naš teptani in preganjani spodnještajerski slovenski narod, bo vsaj storil svojo dolžnost in nam takoj poslal tiste krajcarje. Vsakdo ve, saj smo s tem že večkrat omenili, da lista na upanje ali zastonj nikomur dajati ne moremo, ker ne sedimo na kupih denarja. V tem času, upamo in vemo, da imate, naši spoštovani kmetje, pač še največ denarja pri rokah, kakor pa ob drugih časih. Vedeti morate, da se morajo tiskarska dela, papir in znamke sproti plačevati, kje je potem še drugo opravilo in stroški, kar vse stane veliko denarja. Nikar ne mislite, da iščemo pri listu kakšnega gmotnega dobička, saj pa to pri tako nizki ceni sploh mogoče ni. Za naše velike skrbi, neprestano preganjanje in še marsikatero druge slične «dobrote» ne dobimo nič. Spomnite se, dragi naročniki, le malo nazaj na naš boj, ki smo ga bili ves čas samo za dobro stvar, pa boste gotovo rekli: «več je storil, kot storiti bil je dolžan»! Kar smo mogli, smo storili, zatoraj ste zavezani tudi vi storiti svojo dolžnost, saj pa tudi ne zahtevamo bogvedi koliko od Vas. Teh par krajcarjev si bode ob tem času pač že vsaki na kak način odtrgal. — Današnji številki smo priložili onim cenj. naročnikom, ki imajo naročnino plačati, pošne nakaznice, katerih naj se takoj poslužiti blagovolijo in nam pošljejo naročnino. Prosimo tudi, da, kdor more, naj zapiše na nakaznico tudi ono našo številko, ki jo ima tiskano zraven svojega naslova, da nam prihrani mnogo časa in da se izognemo morebitnih napak. — Ponavljamo opetovano; če se bodele drug na drugega zanašali, češ, če jaz nisem reden plačnik, je pa 10 drugih, je to jako napačno in nelepo mnenje in za poštenega slovenskega kmeta ali mladeniča celo sramotno — in na ta način gotovo ne pridemo nikamor naprej. Tako bi si lahko ne vsak deseti ali petdeseti, temveč vsak drugi mislil. — Ker nam dajejo upravniška opravila mnogo več dela kot pa uredniška, dovolili smo si obenem današnji številki priložiti pošne nakaznice tudi onim cenj. naročnikom, katerim poteče naročnina šele na novega leta dan, to zategadelj, da ne bomo imeli dvojnega dela, ki je precej sitno in zamudno. Seveda teh ne silimo, da bi nam morali že ravno sedaj takoj poslati, dokler naročnina ne poteče. Vsakemu naročniku zabelježimo čas prav natančno, ko je poslal denar, do kedaj da je plačano. —

Ker smo imeli ta teden praznik in je tiskarna v tem času z delom sila preobložena, je moral naš list prinesiti par strani manj gradiva kot ponavadi. Prosimo, da se to oprusti.

Na zdar!

Zunanje novice.

Japonske izgube v vojni. Japonski armadni zdravstveni odsek poroča, da je bilo v rusko-japonski vojski na japonski strani 218.429 mrtvih in ranjenih ter 221.136 bolnih.

Shod zaupnikov katoliško-narodne stranke na Kranjskem dne 27. nov. je sklenil, da se imenuje stranka odsej slovenska ljudska stranka. Njenim načelnikom je voljen dr. Ivan Šušteršič.

Bolgari čakajo visoko starost. Zdravstveno ravnateljstvo v ministristvu notranjih stvari v Zofiji je izdalo izkaz, iz katerega je razvidno, da živi v Bolgarski, ki ima 4 milijone prebivalstva, 430 starcev v dobi od 100 do 110 let. Omenjeno ravnateljstvo je konstatiralo, da imajo ti stari ljudje zabvaliti svoje dolgo življenje zdravim zobem in dobrim prebavnim organom.

Velikanski plug. Bogati avstralski farmar Brench si je naročil pri neki angleški tovarni za kmetijske stroje orjaški plug, ki je 18 čevljev visok ter tehta 36.000 funtov. Goni ga poseben parni stroj. Plug ima 12 lemežev in rezal ter je mogoče z njim na dan izorati 50 oralov zemlje, seveda se pri tem porabi za stroj tudi 1 1/2 tona premoga.

Ameriški humor. V nekem časopisu v Ameriki je bil pred kratkim sledeči oglas: Moža, ki je v Kalifornski ulici vzel mošnjo z denarjem, se prosi, da vrne podpisnemu pravemu lastniku denar, ker je znano njegovo ime. Nekaj dni pozneje je bil v dotičnem listu odgovor na prejšnji oglas sledeče vsebine: Mož, čigar ime je znano in ki je v Kalifornski ulici vzel mošnjo z denarjem, prosi vljudno, da ga oškodovenelec obišče v njegovem stanovanju in vzame ondi svoj denar.

Velikanska, impozantna in svečana je bila dne 28. m. m. manifestacija delavstva na Dunaju. 200.000 ljudi je napravilo izprevid po mestu. Šlo jih je po deset v eni vrsti. Vladoval je vzoren in upravljal svetli mir. V vrstah so nosili velike table, na katerih je bilo čitati: 9 plemičev voli 1 zastopnika, 26 kapitalistov voli 1 zastopnika, 400 meščanov voli 1 zastopnika, 12.300 kmetov voli 1 zastopnika, 70.000 delavcev voli 1 zastopnika.

Listnica uredništva.

Gospode dopisovalce, kojih dopisi niso mogli priti v to število, prosimo potrpljenja. — Gospoda, ki nam je poslal dopis «Slovenski rodoljubje, pozor!»: Ona stvar, kolikor vemo, se ne bo vršila, predno tozadevna perioda ne poteče. Pač pa je Vaša misel dobra in jo bomo porabili v drugi obliki. Hvala! — Vel. Nedelja: Bila bi boljša za «Gospo» ali «N. Dom», jih je tam več. Tudi ne vemo, če bi bilo g. prav. — Iz Frama: Ne gremo radi na limanice. Listi so pisali, da je zmaga slovenska stranka. Pred enim letom smo imenovali v našem listu gosp. Pirkm. nemčurjem, pa zagnal se je v nas «Sl. Gospodar». češ, da ni res, Bog Vas razumi! Tudi dopis je pomanjkljiv. — Iz Presike: Morebiti se premislimo. — Iz ptujske okolice: O Pongratzovih fazanah smo že pisali. Oprostite. — Obenem naznanjamo svojim cenjenim dopisovalcem, da nam pošljejo dopise kolikor mogoče zgodaj, ker je list večinoma v pondeljek pred dotično izdajo že poln. Tudi prosimo, naj bodo dopisi bolj kratki, da jih zamoremo sprejeti v list v večjem številu. List ima lepo prihodnost, zato pa toliko nevoščljivcev. Vsem onim stoterim, ki pritiskajo na nas, naj bi list vsaj tednik postal, odgovarjamo, da sedaj še ni mogoče; pridite k nam, pa vam pokažemo, kako «pridno» naročniki plačujejo naročnino. Potem bi imeli dvojne stroške. Če se bomo, kot dosedaj, zanašali drug na drugega, še neslanega krompirja ne bomo imeli. Zato pa krepko naprej in naj nas nobeno preganjanje podlih ljudi ne spravi iz ravnotežja, kajti ti delujejo na to, da bi storili nesrečnejši konec, kot priklenjen pes. — G. N. P.: Prav imate. Tak nesramen podel človek i. t. d. i. t. d. ni vreden, da

bi se ga linčalo, temveč na ražnji prav počasi peklo. Zapišite si to na vrata, dokler ne izveste o stvari več; zatorej počakajmo. Svaka sila do vremena. Da sie nam zdravi vsi!

Loterijske srečke

Trst, 25. nov.:	3	43	46	68	71
Gradec, 2. dec.:	45	75	35	78	36

Pozor!

Pozor!

Mlinarji!

Na Gorenjskem **proda se prostovoljno** vsled rodbinskih razmer

≡ valjični MLIN na šest tečajev ≡

ki zmelje na leto okrog 150 vagonov žita. V mlinu je tudi kašarija. Mlin obstoji iz hiše in drugih gospodarskih poslopij; vse v prav dobrem stanju ter imalastno električno razsvetljavo. Zraven spada 30 oralov hoste in polja. Plačilni pogoji so jako ugodni. Plača se lahko v obrokih

➡ v teku 18 let. ⬅

Naslov pove upravništvo «Slovenskega Štajerca» v Kranju.

Lepa hiša

z dobro obiskovano **gostilno** ➡

enonadstropna, s 13 sobami, pripravna za trgovino, velik živinski in svinjski hlev, vse popolnoma novo, tik hiše lep, velik vrt, 7 oralov njiv se **proda prav po nizki ceni**. Posedstvo leži četrt ure od mesta Slovenji gradec (Wind.-Graz).

Vpraša se na naslov: **F. T.**, Posterestante, Slovenji Gradec (Wind.-Graz).

Nova, elegantno zidana

hiša

s koncesijo za restavracijo in kavarno

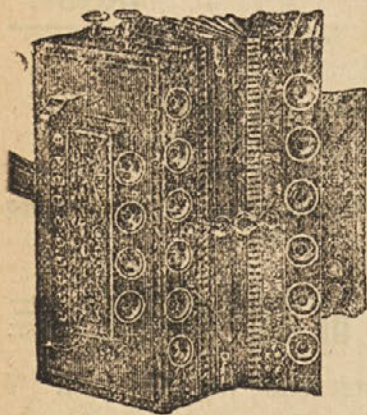
ter s tremi stanovanji i. t. d., na dobrem prostoru na Gorenjskem, se takoj **proda pod prav ugodnimi pogoji**.

Naslov pove iz prijaznosti upravništvo «Slovenskega Štajerca».

Naročniki, Slov. Štajerca!

Ste li storili svojo dolžnost in naročnino o pravem času ponovili?

30 dni na ogled.

Po pogojih mojega cenika, tedaj brez nevarnosti naročevalca, pošiljam jaz po poštne povzetju mojo harmoniko «Volksfreund» št. 663, da zamorem vsakega o izvrstni kakovosti te harmonike prepričati. Ta harmonika ima patentirano nezlomna zavita peresa ne samo za tipke, ampak tudi za base in za zaklopnice, potem 10 tipk, 2 registra, dvo-glasna, 48 glasov, 3 vrste tro-bent, mahagoni barvno poli-tirana, črni robi z barvnimi portami, dvojni meh z niklas-timi okovi, velikost 31+15 cm in stane 7 K. Navodilo, po katerem se lahko vsak sam

nauci igrati, priložimo zastoj. Ceneje in manjše harmonike za učenje, posebno za otroke po K 2-20, 3-50, 4-40, 5-50. Finejše harmonike po 9, 10, 12, 14, 16 kron so razvidne iz mojega cenika. Imam v zalogi tudi gosli, flavte, citre i. t. d. Na mojih harmonikah ni colninskih izdatkov, ker so češki izdelki. Prosim, se ozirati na to! Nobena rizika! Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošiljanje po poštne povzetju od «Erzgebirgisches Musikwarenversandhaus»

HANNS KONRAD v Mostu (Brüx) št. 1176 Češko.

Velik ilustriran cenik, obsegajoč nad 1000 slik, se pošlje na zahte-vanje vsakemu zastoj in franko. 82

Čitajte!

Naznanjam slav. občinstvu, da sem otvoril prvo slo-vensko trgovino z urami, zlatnino in srebrnino. Blago vse po najnižjih cenah in dobro, za katero jamčim. Za fine žepne ure in pendel-salonske ure z lepim bit-jem, jamčim pet let, za navadne dve leti. Vsako srebro in zlato je puncirano na c. kr. punčnem uradu. Ravnotako poceni sem nastavljal za popravila, katerih cene tukaj na-vedem: Žepno uro osnažiti 1 K, novo pero 1 K, nov kazalec, po-zlato 25 vin., črn 20 vin., sekundni kazalec 10 vin., cylinder 2 K, šperal 60 vin., vijak (šraub) 20 vin., novo kolo, malo 1 K, veliko K 1-40, nova krona, velika 80 vin., mala 60 vin., šipa 30 vin., sre-brn obroček (rinka) za uro, veliki 50 vin., mali 40 vin., iz nikla, veliki 30 vin., mali 20 vin., obroček, srebrn za srebrno verižico, velik 80 vin., mali 40 vin., prav mičen 1 K, iz nikla, velik 30 vin., mali 20 vin., nov srebrn karubin, veliki 50 vin., mali 40 vin. i. t. d. Za vsako delo jamčim. Za mnoga naročila se priporočam

Ferdo Motnikar

urar v DOLU pri Hrastniku
v občinski hiši.

Svoji k svojim!

Zaveden Slovenec! Kupuj svoje potrebščine le pri Sloven-cih. S tem boš ukrotil svojega največjega sovraga in najhitreje pripomogel do osamosvojitve slo-venskega naroda.

Ura
prihodnosti

je moja pristna amerikan-ska antimagnetična od-prta patent-Roskopf-an-ker-remontoir ura št. 97 s plombo v patentovanem nikelnastim obodu s kras-nimi zvišanimi oksidiranimi podobami kakor kaže ta stoječa slika. Dalje z emaj-liranim kazalcem, 36 ur tekoča, natanko reparirana s triletnim jamstvom. V fateralu iz jelenovega usnja, z nikelnasto verižico in pri-veskom, komad gld. 2-50, 3 komadi 6 gld., 6 komadov gld. 13-50.

Denar se vrne ali pa se zamenja, ako se po-šlje nepokvarjeno nazaj.

Pošilja proti povzetju ali če se denar naprej pošlje

HANNS KONRAD

prva tovarna za ure v MOSTU (Brüx) št. 1174, Češko.

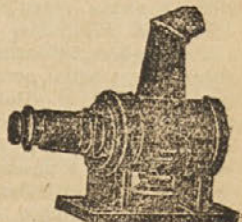
Velik ilustriran cenik, obsegajoč nad 1000 slik, se pošlje na zahtevanje zastoj in franko.

Pripravna darila za dečke.

Poceni parni stroji, ki se kurijo s spiritom, stoječi s cilind-varnostnim ventilom, piščalko na par in vodopolnu-jočim vijakom. Visokost 24 cm. Kompletna s svetilko na spirit v kartonu zapakovana K 1-50. Ravno tak parni stroj, večji, okrog 34 cm visok, en komad K 2-80.

Laterna magika, črno lakirana, z nikelnastim objektivom tremi optičnimi lečami in petrolejsko svetilko. Kompletna z 12 sli-kami, 20 cm visoka K 3-50, 24 cm visoka K 5—, 28 cm visoka K 8—, 34 cm visoka K 12—. Dobiva se naravnost pri

HANNS KONRAD

prva tovarna za ure v Mostu (Brüx) št. 1177 Češko.

Bogato ilustriran cenik, obsegajoč čez 1000 slik, se pošlje na zahtevanje zastoj in franko. 84

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste slinice ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 vin., 4 originalne steklenice 5 K 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 104, Slavonija.

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 107, Slavonija.** — Denar se 121—17

Čitaj! Naroči! Ne bo ti žal!

Slovenci!
Berite pridno in naročite mnogoštevilno „Slov. Štajerea“. Zaslepljenim odpirajte oči!

Za gospode učitelje!

Izšel je lično vezan, jako praktičen

učiteljski koledar

z imenikom ljudskih šol in učiteljskega osobja na **Kranjskem, Juž. Štajerskem in Primorskem**, z osebnim staležem kranjskega ljudsko-šolskega učiteljstva in z ročnim zapisnikom za **šolsko leto 1905/06.**

Sestavil učitelj v Ljubljani.

Cena: Za 75 učencev 70 vin., za 100 učencev 80 vin., za 125 učencev 90 vin., za 150 učencev 1 K.

Naroča se pri tiskarju in založniku

Iv. Pr. Lampretu v Kranju.

V MOSTU
(Brüx) št. 1175
ČEŠKO.

HANNS KONRAD

V MOSTU
(Brüx) št. 1175
ČEŠKO.

Bogato ilustriran cenik, obsegajoč čez 1000 slik o urah, zlatnini in srebrnini, se pošlje na zahtevanje zastoj in franko.

Konkurenčna budilnica,

po amerikkanskem sistemu, gre, naj se jo položi kakor hoče, zanesljiva, dobre vrste, s 3letnim pisanim jamstvom za dober in pravi tek, gld. 1'45, 3 komadi gld. 4'—; z ponoči se svetečim kazalcem, gld. 1'65, 3 komadi gld. 4'50. — Brez rizike, ker je zamenjati dovoljeno, ali pa se vrne denar. Pošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje

prva tovarna za ure

Ceno češko
posteljno perje

5kg novega skubljenega K 9'60, boljšega K 12'— belega, jako mehkega, skubljenega K 18'—; 24 kg snežnobelega, mehkega, skubljenega 30 K, 36 K. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštinih stroškov. 35

Benedikt Sachsel, Lobes 198, p. Plzen na Češkem.

Slovenci!

Spominjajte ob vsaki priložnosti družbe sv. Cirila in Metoda!

Kupujte narodni kolek!

Želodčne bolečine, slabosti, bljuvanje, slab tek, zabasanje, gorčica, krčni in nervozni popadki povzročajo hude posledice, ako se zanemarijo. — Zdravniška pripoznanja in 60.000 zahvalnih pisem priporočajo v tem slučaju Fellerjeve rabarbara-kroglice z znamko „Elsa-Pillen“, 1 zavoj (6 škatlic) 4 krone, in E. V. Fellerja, Stubica, Elsn trg, Hrvatsko, 12 malih ali 6 dvojnatihi steklenic za 5 kron. Fellerjev rastlinski esenci fluid z znamko.

Feller-Elsa-Fluid

S. Friedrich v Ptuj

— poštna ulica št. 4 —

kupuje kože svinjske, kunje, dihurjeve, lisičje, vidrove, zajčje vse to

po najvišjih cenah

in sicer dražje kot drugi kupovalci, ker on razpošilja v inozemstvo.

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča:

Vydrovo žitno kavo.

Juhni pridatek znamka «Vydra».

Juhne konserve (grahove, lečne, gobove in riževe).

Oblati (specialiteta: «Dessert délicat» in masleni oblati).

Šumeči limonadni bomboni «Ambo».

Dišava za pecivo «Buhtin».

Napravite poskus!

Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 v in poština.

➡ Zdravje je največje bogastvo! ➡

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkripljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokav ter ozdravijo vsak glavobol. Onedelujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izneček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo

in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh povzročene. Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter «koliko» in širpanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in «madronu» in zato ne bi smela manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobiva se samo v „**Mestni lekarni v Zagrebu**“. Naručuje se edino in **točno** le pod naslovom:

Mestna lekarna v Zagrebu, Markov trg št. 80
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej alipa se povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja, in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K — v.	4 ducati (48 stekl.)	14 K 60 v.
2 „ (24 „)	8 „	6 „ (60 „)	17 „ — „
3 „ (36 „)	11 „		

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barentinčič, učitelj, Janko Kišur, kr. nadlogar, Štefan Barčič župnik, Ilija Manić, opančar, Zofija Vuhelić, šivilja, Jožef Seljanić, kmet i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Markov trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Poljedelci, pozor!

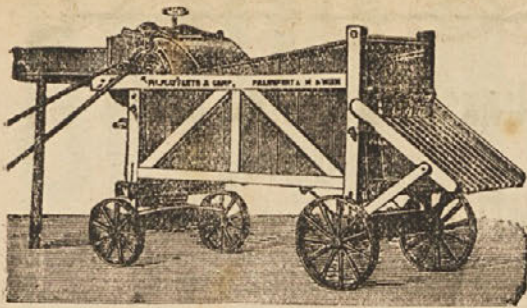
Poljskih delavcev vsak dan bolj primanjkuje in kmetovalec že danes brez pomoči **poljedelskih strojev** polja obdelovati in pridelkov obdelati ne more. Kdor si pa kupi stroj, naj si omisli zanesljivo dobro blago.

Najboljše in najzanesljivejše stroje, posebno pa **mlatilnice**, čistilnice proste in slamoreznice priporoča najboljše, kakor tudi

Trgovina z železnino „**MERKUR**“ P. Majdič v Celju.

Posebni ceniki strojev brezplačno. — Zaloga posod za mleko. — Nepremočljive vozne plahte. — Traverze in cement.

Pripoznano najizvrstnejši

jekleni pljugi, brane, valarji, stroji za sejati
«Agrikola», **amerikanski stroji za kositi otavo, deteljo in**
žito, stroji za obračati seno, grablje za seno in žito, stiskalnice za
seno in slamo, preše za vino in sadjevec.

Hidraulične preše, mlini za grozdje in mečkači za
grozje, mlini za sadje, brizgalnice za trs in zelišča, aparati za
sušenje sadje in zelenjave.

Mlatilnice s patentovanimi valjično-maznimi legarji za ročno, vitalno in motorno silo.

Vitalne naprave za vlačilno živino, čistilnice za žito, trijerji, reblače za koruzo, rezanice za krmo
s patentovanimi maznimi logarji. rezanice za repo, mlini za slamo, soparniki za krmo, peči s štedilnimi kotli, pre-
mikajoče se sesalke za goojnico in vse druge poljedelske stroje se izdelujejo in razpošiljajo v najnovejših, z darili
Natančni cenik zastoj in poštine prosto. obdarovanih konstrukcijah. Iščejo se zastopniki in prekupci.

PH. MAYFARTH & Co., DUNAJ II/1

Ustanovljeno 1872.

Taborstrasse št. 71.

1000 delavcev.

Odlikovana z več kot 550 zlatimi in srebrnimi kolajnami i. t. d.

55

Indra Tea

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz naj-
finejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in
Indije; dobiva se v boljših špecerijskih, delikatesnih
trgovinah. Na debelo razpošilja:

Indra Tea Import Compagni Trst.

Dobiva se povsod.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi
dobro, da bo imel vsak komad ime „**Schicht**“ in varstveno znamko „**jelen**“.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

JURIJ SCHICHT

Ustje (Češko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

54

Franz Josef

grenčica

istinit reprezentant grenčic.

(Od med. odd. dunaj. splošne belnice.)

69

Zahtevajte brezplačno in franko

moj veliki ilustrirani cenik o dobrih solidnih in
cenenih urah, zlatini in srebrenini 81

Hans Konrad

prva tovarna za ure v Mostu (Brux)

št. 1375, Češko

Nikelasta anker-remont-ura, sistem Roskof-patent,
z nikelnasto verižico in futralom gld. 2.—, 3 ko-
madi 5-75 gld., 6 komadov gld. 11-25. Ista z dvojn.
pokrovom gld. 3-40. Pristna srebrna remontoir-ura,
odprta gld. 3-80, Pristna srebrna oklopna verižica gld. 1-20. Nikel-
nasta budilka gld. 1-45, 3 komadi 4 gld., s ponoči se svetlim ka-
zalnikom gld. 1-65, 3 komadi gld. 4-50. Za vsako uro strogo reelno
triletno pismeno jamstvo. Nobene rizike! Zamenjava dovoljena ali
pa se denar vrne!

Stanje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{1}{4}\%$ na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Splitu.

Akcijski kapital 2.000.000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženitninske kavcije.

Eskomt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

„Južnoštajerska hranilnica“

v Celju „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah in Vransko za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti

obrestuje hranilne vloge po 4 od sto

in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje

rentni davek hranilnica sama

in ga ne odtegne vlagateljem, tako da dobe isti popolnoma nad 4% obresti.

Izposojuje pa od dne 1. prosinca 1905 na zemljiško varnost

po $4\frac{3}{4}$ odstotkov

občinam in korporacijam navedenih petih okrajev pa po $4\frac{1}{2}\%$ obresti.

Hranilnica posluje s strankami vsak torek in petek dopoldne, za druga opravila pa je uradnica odprta vsak dan ob navadnih urah.